

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการประเมินค่าทางปัญญาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ การประเมินค่าทางปัญญา

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานการณ์จากการตอบคำถามปลายเปิด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากรที่ได้ทำการศึกษา มีจำนวน 68 ราย จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ศาสนา การมีหัวข้อวิทยานิพนธ์ เกรดเฉลี่ยสะสมตลอดปี ดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา รายได้

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	2.94
หญิง	66	97.06
อายุ (ปี) $\bar{X} = 29.63$, $SD = 3.82$		
24-40	67	98.53
>40	1	1.47
สถานภาพสมรส		
โสด	48	70.59
คู่	20	29.41
ศาสนา		
พุทธ	65	95.59
คริสต์	2	2.94
อิสลาม	1	1.47
รายได้ (บาท/เดือน) $\bar{X} = 9,989.71$ $SD = 2403.94$		
6,000-10,000	45	66.18
10,001-14,000	19	27.94
14,001-18,000	2	2.94
18,001-22,000	2	2.94

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชากร จำนวน 68 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 97.06 มีอายุระหว่าง 24-40 ปี ร้อยละ 98.53 อายุเฉลี่ย 29.63ปี สถานภาพสมรส โสด ร้อยละ 70.59 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 95.59 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 6,000-10,000 บาท ร้อยละ 66.18 รายได้เฉลี่ย 9,989.71 บาท

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม การมีหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสาขาวิชา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ยสะสม $\bar{X} = 3.53$, $SD = 3.53$		
3.00-3.49	23	33.82
3.50-4.00	45	66.18
หัวข้อวิทยานิพนธ์		
ผ่านการพิจารณา	28	41.18
ยังไม่ผ่านการพิจารณา	40	58.82

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชากร จำนวน 68 ราย ส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 3.50-4.00 ร้อยละ 66.18 และหัวข้อวิทยานิพนธ์ยังไม่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสาขาวิชา 40 คน คิดเป็นร้อยละ 58.82

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการประเมินค่าทางปัญญาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามผลการประเมินค่าทางปัญญา

ผลการประเมินค่าทางปัญญา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นประโยชน์	10	14.71
ท้าทาย	43	63.23
คลุมคาม	14	20.59
เป็นอันตราย/สูญเสีย	1	1.47

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 63.23 ประเมินค่าทางปัญญาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่า เป็นสถานการณ์ที่ท้าทาย ร้อยละ 20.59 ประเมินว่าเป็นสถานการณ์ที่คลุมคาม ร้อยละ 14.71 ประเมินว่าสถานการณ์นั้นเป็นประโยชน์ และมีประชากรเพียง 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.47 ที่ประเมินว่าเป็นสถานการณ์ที่ เป็นอันตราย/สูญเสีย

ตารางที่ 4

แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่มีการประเมินค่าทางปัญญาแตกต่างกัน จำแนกตามความคาดหวังต่อการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (N = 68)

ความคาดหวังต่อการศึกษา	เป็นอันตราย/ สูญเสีย n=1	คุกคาม n=14	ท้าทาย n=43	เป็น ประโยชน์ n=10
1.เพื่อความก้าวหน้าในงาน	1 (100)	14 (100)	43 (100)	10 (100)
2.เพื่อโอกาสในการศึกษาต่อ	1 (100)	6 (42.86)	22 (51.16)	4 (40)
3.เพื่อความภาคภูมิใจของ ครอบครัว	-	7 (50)	23 (53.49)	8 (80)
4.อื่นๆ ได้แก่ พัฒนาความรู้ เปลี่ยนสายงาน สร้างความมั่น ใจ สร้างเครือข่ายทางสังคม	-	5 (35.70)	7 (16.28)	2 (20)

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มประชากรทั้งหมด มีความคาดหวังต่อการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่า เพื่อความก้าวหน้าในงาน โดยกลุ่มที่ประเมินค่าทางปัญญาต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่า ท้าทาย ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ (n=43) มีความคาดหวังต่อการศึกษา เพื่อความภาคภูมิใจของครอบครัว และเพื่อโอกาสในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 53.49 และ 51.16 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลประกอบการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์จากการตอบคำถามปลายเปิด

สถานการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตรับรู้ว่าเป็นทั้งด้านบวกและด้านลบ

1. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าห้องเรียน ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การเตรียมการสัมมนา การอ่านและแปลเอกสาร ตำราภาษาอังกฤษ การเตรียมทำวิทยานิพนธ์

นักศึกษารับรู้เป็นด้านบวก จากผลลัพธ์ของการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าห้องเรียน ได้แก่ การได้รับความรู้ใหม่ ๆ มีโอกาสการเรียนรู้แหล่งและวิธีการค้นคว้า และการใช้คอมพิวเตอร์ การได้แสดงความคิดเห็น ได้ฝึกและพัฒนาการสัมมนา เพื่อนำไปใช้ต่อไป การอ่านและแปลเอกสารภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจะทำให้ประโยชน์ในอนาคต ซึ่งการอ่านหนังสือ และค้นคว้ามามาก่อนเข้าเรียนช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดี สามารถตอบคำถามอาจารย์ได้ ดังตัวอย่างข้อมูล

“ ต้องปรับตัวกับวิธีการเรียนที่ต้องค้นคว้าเอง และการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยค้น ทำให้ได้ฝึกวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ และการค้น ติดตามเอกสารในห้องสมุดต่าง ๆ ซึ่งเมื่อไปทำงานจะเป็นประโยชน์มาก ”

“ เรียนรู้วิธีการค้นคว้าเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สนใจศึกษา ”

“ การได้รวมอภิปรายแสดงความคิดเห็นในภาคทฤษฎีทำให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้งเห็นประเด็นเร่งใจให้เกิดความมุ่งมั่นในการเป็นผู้นำในการสัมมนา ”

“ การสัมมนา ทำให้มีประโยชน์ต่อตนเองมาก รู้สึกว่าตนมีความสามารถระดับหนึ่ง และได้พัฒนาไปเรื่อย ๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้นำความรู้ไปใช้ในองค์กร ”

“ พึงพอใจที่การสัมมนาทำให้เห็นแนวทางและความเป็นไปได้ในการทำวิทยานิพนธ์ ”

“ เวลาอ่าน text book, journal แล้วอ่านไม่ออกเป็นสิ่งที่ท้าทาย และทำให้เกิดความมุ่งมั่นพยายาม ”

“ ตอบคำถามอาจารย์ได้ เพราะอ่านหนังสือมาก่อนเป็นแรงบันดาลใจให้ต้องเตรียมตัวและค้นคว้าตำรามากขึ้น ”

นักศึกษารับรู้เป็นด้านลบ จากกระบวนการการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าห้องเรียน ได้แก่ ขาดทักษะการค้นคว้า รู้สึกเครียดจากการต้องเตรียมตัวอย่างมากก่อนเข้าสัมมนาและการต้องร่วมแสดงความคิดเห็น ขาดทักษะในการอ่านและแปลภาษาอังกฤษ การไม่ได้เตรียมความรู้ในเรื่องที่จะศึกษาทำให้ตอบคำถามไม่ได้ หรือเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ได้ช้า ดังตัวอย่างข้อมูล

“ มีงานที่ต้องค้นคว้ามักต้องทำให้เสร็จทันเวลาแต่เกิดปัญหาอุปสรรค และกลัวว่าจะทำไม่ทันรู้สึกท้อใจ ”

“ การเรียนรู้การค้นคว้าด้วยตนเอง ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษบางครั้ง เหนื่อย ท้อแท้ ”

“ ยังไม่ความชำนาญกับการใช้อุปกรณ์การเรียน การค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ แม้ว่าจะผ่านการอบรมแล้ว ทำให้ต้องใช้เวลามากในการค้นคว้า รู้สึกเกรงใจผู้อื่น ”

“ การสัมมนาทุกคนต้องแสดงความคิดเห็นทุกวิชาทำให้รู้สึกกังวลใจ กลัว ”

“ การเรียนแบบสัมมนาให้เกิดความเครียดมาก เนื่องจากเป็นวิธีการที่ผู้ร่วมสัมมนาจะต้องมีความรู้เรื่องนั้นอย่างลึกซึ้ง บางครั้งมีเวลาเตรียมตัวน้อย ”

“ กังวลกับการต้องศึกษาค้นคว้าจาก journal ต่างประเทศเพราะอ่านภาษาอังกฤษไม่เก่งแปลผิด ๆ ถูก ๆ ”

“ เรียนในห้องเรียนแล้วถูกอาจารย์ถามในเรื่องที่ไม่รู้คำตอบ ทำให้รู้สึกผิดที่ไม่ได้เตรียมตัวให้พร้อมในเรื่องนั้น ๆ ”

“ สถานการณ์ในชั้นเรียน เมื่อเข้าเรียนแล้วไม่ได้เตรียมความพร้อมจะทำให้หงุดหงิด อึดอัด ไม่พอใจที่ตนเองตอบคำถามไม่ได้ ”

“ การหาหัวข้อที่ต้องไปทำวิจัย เพื่อให้สามารถนำไปเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ ต้องใช้ความพยายามมากสร้างความเครียด และกังวลสูงมาก ”

“ หัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาถูกปรับเปลี่ยนบ่อย ทำให้เครียด รู้สึกไม่เห็นทางที่จะจบการศึกษาได้ตามเวลา ”

“ การฝึกปฏิบัติเครียด จากการต้องนำทฤษฎีการพยาบาลมาวางแผนและปฏิบัติการพยาบาล ”

“ มีงานที่ต้องส่งในการขึ้นฝึกงานมากเกินไป ”

2. สัมพันธภาพระหว่างบุคคล ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับ อาจารย์ เพื่อน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และผู้ป่วย.

นักศึกษารับรู้เป็นด้านบวกจาก การได้รับแนะนำที่ดีและกำลังใจ จากอาจารย์ เพื่อน ผู้ป่วย บุคลากร ดังตัวอย่างข้อมูล

“ การได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ทำให้เกิดกำลังใจ ชี้แนะให้เห็นทางออกของปัญหา ”

“ สถานการณ์ที่ได้รับความกรุณา เมตตาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์อื่น ๆ ทำให้รู้สึกอบอุ่น มีกำลังใจฝ่าฟันอุปสรรค ”

“ อาจารย์มีความหมายมากในการสนับสนุนให้กำลังใจทำให้มีกำลังใจในการเรียนต่อ ”

“ เกิดความรู้สึกด้านบวกเมื่อได้พูดคุยกับอาจารย์แล้วได้รับการช่วยเหลือและคำแนะนำทำให้เรียนหนังสือแล้วได้คะแนนในระดับดี และสามารถดำเนินโครงการวิจัยได้สำเร็จ ”

“ อาจารย์ให้คำแนะนำก่อนให้การพยาบาล และดูแลอย่างใกล้ชิด ช่วยให้ความวิตกกังวลต่าง ๆ ลดลงได้ ”

“ อาจารย์ช่วยชี้แนะ concept ที่จะนำไปใช้ทำวิทยานิพนธ์ได้ชัดเจน รู้สึกมีกำลังใจ ”

“ เพื่อนมีความสำคัญมากในการให้กำลังใจ และถ้าช่วยกันเรียนจะช่วยให้ความเครียดลดลง ”

“ รุ่นพี่และเพื่อนบางคนพูดกระตุ้นให้มีความตั้งใจในการเรียนและต่อสู้ต่อไปเพื่อให้จบการศึกษา ”

“ เมื่อได้พูดคุยกับผู้ป่วยและให้การพยาบาล ช่วยเหลือ ผู้ป่วยหลังจากนั้นผู้ป่วยดีขึ้น ทำให้รู้สึกมีความสุขกับงาน ”

“ เจอกับเจ้าหน้าที่ ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีให้การยอมรับนักศึกษา จะทำงานสบายใจ ”

นักศึกษารับรู้เป็นต้นลบ จากวิธีการใช้คำพูดของอาจารย์ การประเมินผลของอาจารย์ การแข่งขันและการขาดความร่วมมือกันจากเพื่อนนักศึกษา การขาดความร่วมมือจากบุคลากร ดังตัวอย่างข้อมูล

“ การใช้คำพูดตักเตือนของอาจารย์บางครั้งไม่ฟังเหตุผล รวมทั้งการชี้แนะที่ไม่สามารถทำให้นักศึกษาเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ”

“ มีความรู้สึกไม่กระจำจืด คลุมเครือ เมื่ออาจารย์ให้คำแนะนำ เพราะบ่อยครั้งที่อาจารย์ให้แก่งานและ Comment งานว่าขาดไปทั้ง ๆ ที่ส่วนที่ Comment ว่าขาดนั้นมันมีอยู่แล้ว บางครั้งก็ให้เพิ่มหรือตัดออกแล้วกลับมาทำแบบเดิมนั้น หรืออาจารย์มีความคิดขัดแย้งเอง ทำให้นักศึกษาสับสน ”

“ เมื่อทำงานดีที่สุดแล้วถูกประเมินจากผู้สอนว่า ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ท้อแท้ ”

“ มีการแข่งขันกัน มากกว่าการช่วยเหลือเพื่อน ”

“ ทำงานกลุ่มพบคนหลายแบบ บางครั้งมีการเอาเปรียบเพื่อน ทำงานส่วนตัวเองมากกว่าสนใจกลุ่ม ต้องปรับตัว ”

“ เจ้าหน้าที่ไม่สนใจใยดีกับการฝึกเลย มีการจ้องจับผิด ทีมสุขภาพไม่เข้าใจ ไม่ร่วมมือ นักศึกษาต้องใช้ความอดทนอดกลั้นสูง มีความรู้สึกไม่ดี สับสน คับข้องใจมาก ”

“ กลัวเจ้าหน้าที่ประจำฝึกไม่ให้ความร่วมมือ ”

“ การฝึกไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวัง ขาดความร่วมมือจากบุคลากรจึงรู้สึกท้อแท้ หวั่นใจ เมื่อต้องฝึกในแผนกที่ตนเองไม่ถนัดทำให้ต้องปรับตัวมาก ”

“ ความเข้าใจระหว่างแหล่งฝึก กับแผนการฝึกของคณะไม่ตรงกันว่าขอบเขตการของนักศึกษาอยู่ในระดับใด ทำให้แหล่งฝึกคาดหวังให้นักศึกษาฝึกทักษะที่ไม่จำเป็น นักศึกษาควรฝึกสิ่งที่ไม่เคยประสบมากกว่า หาหลักเลี้ยงไม่ได้ ควรมีการปฐมนิเทศให้นักศึกษาทราบ เพื่อนักศึกษาจะได้ไม่เป็นที่จับผิดจากเจ้าหน้าที่ ”

“ ต้องใช้เวลามากมายเพื่อ ขอความร่วมมือ หรือการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ ”

การอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการประเมินค่าทางปัญญาต่อการเรียนการสอนของนักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นประชากรในการศึกษาค้นคว้า ส่วนใหญ่ประเมินค่าทางปัญญาต่อการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่าเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะท้าทาย คิดเป็น ร้อยละ 63.23 รองลงมา ร้อยละ 20.59 ประเมินค่าทางปัญญาว่าก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะคุกคาม โดยที่ ร้อยละ 14.71 และร้อยละ 1.47 ประเมินค่าทางปัญญาว่าเป็นสถานการณ์ที่เป็นประโยชน์ และเป็นอันตราย/สูญเสียตามลำดับ (ตารางที่ 3)

การประเมินค่าทางปัญญาต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะท้าทาย เป็นการประเมินค่าทางปัญญาที่บุคคลเชื่อว่าสถานการณ์นั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะทำให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือเกิดการพัฒนาในอนาคต การประเมินค่าทางปัญญาในลักษณะนี้ทำให้บุคคลมีขวัญและกำลังใจ มีความมั่นใจ และมีสัมพันธภาพที่ดี ส่งผลให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Lazarus & Folkman, 1984) การที่กลุ่มประชากรส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 63.23 มีการประเมินค่าทางปัญญาต่อการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่าเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะท้าทาย อาจอธิบายได้ว่า ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 98.53 มีอายุระหว่าง 24-40 ปี มีอายุเฉลี่ย 29.68 ปี (ตารางที่ 1) จัดว่าเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2539) เป็นวัยที่อยู่ในการทำงาน มีการใช้ชีวิตผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การทำงาน การใช้ชีวิตครอบครัว (Candida, 1989) และมีวุฒิภาวะทางอารมณ์มั่นคง (Edlund & Sneed, 1989) การได้ผ่านพ้นวัยเด็กและวัยรุ่นมาแล้ว เมื่อมีอายุมากขึ้นทำให้มีการประเมินค่าต่อสถานการณ์ว่าก่อให้เกิดความเครียดลักษณะท้าทายมากกว่าเมื่ออายุน้อยกว่า ดังเช่นการศึกษาของ โอเบิร์สท โทมัส กาส และวอร์ด (Oberst, Thomas, Gass, & Ward, 1989) ที่พบว่า อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการประเมินค่าทางปัญญาในลักษณะท้าทาย โดยผู้ที่มีอายุมากขึ้นจะมีการประเมินค่าทางปัญญาต่อสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะท้าทายมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย ทั้งนี้เนื่องจากได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตที่ผ่านมา มีความสามารถในการไตร่ตรองและหาวิธีการจัดการกับปัญหาหรือเผชิญความเครียดได้ดีขึ้น ประชากรส่วนใหญ่จึงมองว่าการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต เป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะท้าทาย

นอกจากนั้น กลุ่มประชากรยังมีประสบการณ์ด้านการพยาบาลเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี ตามเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาศึกษา ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541) ดังนั้นประชากรกลุ่มนี้ จึงเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการพยาบาล มีทักษะและความรู้ ความเข้าใจ จากการปฏิบัติงานในระดับหนึ่ง เมื่อมาศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นวิชาชีพพยาบาลที่ตนปฏิบัติงานอยู่ อาจทำให้นักศึกษามีความเชื่อว่าตนเองจะสามารถนำ ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ที่มีอยู่มาเป็นแหล่งประโยชน์ในการศึกษา และมีความเชื่อว่าสามารถสำเร็จการศึกษาได้ และจากการที่บุคคลเชื่อว่าตนมีศักยภาพที่จะจัดการกับสถานการณ์ที่เป็นความเครียดนั้น มีผลให้บุคคลมีการประเมินค่าทางปัญญาต่อสถานการณ์ว่าท้าทาย (Lazarus & Folkman, 1984)

จากการศึกษาพบว่า ประชากรมีความคาดหวังต่อการเข้ามาศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่า ทำให้เกิดความก้าวหน้าในงาน คาดว่ามีโอกาสในการศึกษาต่อ และทำให้มีความภาคภูมิใจของครอบครัว แสดงให้เห็นว่า ประชากรเชื่อว่าการศึกษาค้นคว้าให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือเกิดการพัฒนาในอนาคต การมีความเชื่อว่าเช่นนี้จะทำให้บุคคลมีขวัญและกำลังใจ มีความมั่นใจ และประเมินค่าทางปัญญาต่อสถานการณ์ว่า ท้าทาย (Lazarus & Folkman, 1984)

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสิ่งสนับสนุนในการศึกษา ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีห้องสมุดซึ่งมีตำรา เอกสาร ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ รวมทั้งบริการสืบค้นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ วั้บริการอย่างเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ซึ่งการมีแหล่งประโยชน์ที่ดี และเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาดังกล่าว อาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่ ประเมินค่าทางปัญญาต่อการเรียนการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่า ก่อให้เกิดความเครียดในลักษณะท้าทาย เนื่องจากการที่บุคคลมีแหล่งประโยชน์ทั้งทางด้านบุคคล และวัตถุที่ดีและเข้มแข็ง จำนวนเพียงพอ จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าตนมีศักยภาพเพียงพอที่จะรับมือกับความเครียดนั้นได้ (Gass & Chang, 1989)

จากที่ลักษณะประชากรที่มีอายุในวัยผู้ใหญ่ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการพยาบาลมาก่อน และเป็นผู้ที่มีความคาดหวังต่อการเข้ามาศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตว่า จะทำให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือเกิดการพัฒนาในอนาคต รวมทั้งการมีแหล่งประโยชน์สำหรับการศึกษที่ดี อาจทำให้ประชากรส่วนใหญ่ประเมินว่าแม้การเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียด แต่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ได้ และเป็นสถานการณ์ที่มีแนวโน้มจะทำให้ตนได้รับประโยชน์ในอนาคต จึงทำให้ประชากรมีการประเมินค่าทางปัญญาต่อสถานการณ์การเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความเครียดลักษณะ ท้าทาย

ส่วนการประเมินค่าทางปัญญาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตในลักษณะอื่น ๆ คือ คุกคาม คิดเป็นร้อยละ 20.59 เป็นประโยชน์ ร้อยละ 14.71 และเป็นอันตราย/สูญเสีย ร้อยละ 1.47 อาจจะอธิบายตามแนวคิดของ ลาซารัสและฟอล์คแมน (Lazarus & Folkman, 1984) ได้ว่าการประเมินค่าทางปัญญาขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านสถานการณ์ ซึ่งในนักศึกษากลุ่มนี้ อาจจะมีปัจจัยทั้งสองประการดังกล่าวแตกต่างกัน

เช่น ศักยภาพส่วนบุคคล แหล่งประโยชน์ และความสามารถในการเข้าถึงและใช้แหล่งประโยชน์ เป็นต้น แต่การศึกษครั้งนี้ไม่ได้ศึกษารายละเอียดของปัจจัยทั้งสองประการของกลุ่มประชากร จึงไม่สามารถอนุมานผลของปัจจัยดังกล่าวได้